

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA ORAZ OBOWIĄZKÓW WYKONAWCY

Uwaga: OPZ stanowi integralną część SWZ i Umowy

1. Podstawowy zakres przedmiotu zamówienia:

Wykonanie robót budowlanych, niezbędnych sprawdzeń i rozruchów oraz oddanie do użytkowania gazociągów śr/c PE DN 160 - 32: o łącznej długości ok. 3,84 km w gminie Kamienica Polska (część I zadania) oraz przyłączy o łącznej długości ok 1,9 km w ramach Zadania: „Modernizacja sieci gazowej na terenie aglomeracji Częstochowskiej” zgodnie z:

- 1.1. Wykonawca jest zobowiązany do realizacji zadania na którą złożył ofertę, a jego oferta na tę część została wybrana przez Zamawiającego jako najkorzystniejsza w postępowaniu o udzielenie zamówienia w wyniku czego, została podpisana Umowa przez Zamawiającego i Wykonawcę.
- 1.2. Obowiązującymi normami i przepisami prawa;
- 1.3. Dokumentacją Przetargową, w tym zgodnie z niniejszym Opiszem Przedmiotu Zamówienia (dalej OPZ) wraz z załącznikami,
- 1.4. Zasadami wiedzy technicznej i sztuki budowlanej i regulacjami wewnętrznymi PSG dostępnych na stronie PSG:

<https://www.psgaz.pl/wymagania-techniczne>

<https://www.psgaz.pl/wymagania-procesu-inwestycyjnego>

<https://www.psgaz.pl/pliki-do-pobrania>

- 1.5. Warunkami wynikającymi z decyzji, zgód, postanowień i uzgodnień ujętych w Dokumentacji Projektowej **Załącznik nr 4 do Umowy**

2. Zakres inwestycji obejmuje m.in.:

- 2.1. Przebudowa istniejącego gazociągu i przyłączy średniego ciśnienia w Kamienicy Polskiej przy ul. Marii Konopnickiej (Etap I, Etap II) o długości ok 3844 km wraz z przyłączami o długości ok 1898 km, w ramach przedsięwzięcia inwestycyjnego (Projektu) pn. „Modernizacja sieci gazowej na terenie aglomeracji Częstochowskiej” - przez co należy rozumieć wykonanie robót budowlanych, niezbędnych sprawdzeń i rozruchów oraz oddanie do użytkowania gazociągu.
- 2.2. Wykonanie niezbędnych prób i sprawdzeń do wydania Pozwoleń na Użytkowanie.
- 2.3. Wykonanie nagazowania gazociągu oraz przeprowadzenia rozruchu Inwestycji zgodnie z procedurą PSG.
- 2.4. Uzyskanie w imieniu Zamawiającego ostatecznych decyzji Pozwoleń na Użytkowanie.
- 2.5. Przekazanie do eksploatacji gazociągu wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi.
- 2.6. Przeprowadzenie prób ciśnieniowych.

- 2.7. Przeprowadzenie prac przełączeniowych i uruchomienie gazociągu.
- 2.8. Opracowanie dokumentacji odbiorowej i powykonawczej.

3. Obowiązki wykonawcy:

- 3.1. W celu prawidłowego wykonania całego Przedmiotu Umowy Wykonawca zobowiązuje się do:
  - 3.1.1. zrealizowania Robót zgodnie z Projektem i postanowieniami Umowy, przepisami powszechnie obowiązującymi i właściwymi normami, zasadami aktualnej wiedzy technicznej oraz sztuką budowlaną, a także zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami BHP, przepisami ochrony przeciwpożarowej, oraz przepisami dotyczącymi ochrony środowiska,
  - 3.1.2. dostarczenia do zatwierdzenia przez Zamawiającego Harmonogramu realizacji Umowy według wzoru stanowiącego **Załącznik Nr 1 Umowy** w ciągu 10 (słownie: dziesięciu) dni roboczych (rozumianych jako dni od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy – dalej **Dni robocze**) od daty zawarcia Umowy, przy czym w przypadku wniesienia przez Zamawiającego zastrzeżeń do Harmonogramu realizacji Umowy, Wykonawca sporządzi i dostarczy w ciągu 4 (słownie: czterech) dni roboczych od zgłoszenia zastrzeżeń nowy Harmonogram realizacji Umowy, w którym uwzględni zgłoszone przez Zamawiającego uwagi. Zamawiający odmówi zatwierdzenia Harmonogramu, który nie będzie uwzględniał zmian wprowadzonych zgodnie z uwagami Zamawiającego. W takim przypadku przyjmuje się, że obowiązek złożenia Harmonogramu nie został przez Wykonawcę wykonany,
  - 3.1.3. cyklicznego raportowania o postępie realizacji Przedmiotu Umowy – tj. raz na miesiąc, do 10 dnia kolejnego miesiąca raporty należy sporządzać w formie elektronicznej, uzupełniając stosowne pozycje w zatwierdzonym przez Zamawiającego Harmonogramie realizacji Umowy oraz przysyłać na adres mailowy Koordynatora
- 3.2. bezzwłocznego poinformowania Zamawiającego nie później niż w ciągu 2 dni od daty powzięcia lub otrzymania wiadomości przez Wykonawcę o:
  - 3.2.1. napotkanych trudnościach i o wszelkich zagrożeniach dla realizacji Przedmiotu Umowy w terminie lub w określonym Umową zakresie; w przypadku przekroczenia w/w terminu Zamawiający ma prawo obciążyć Wykonawcę karą umowną określoną w Umowie ponadto Wykonawca na własny koszt niezwłocznie podejmie działania mające na celu usunięcie wszelkich trudności i zagrożeń, w szczególności doprowadzi własnym staraniem do uzyskania stosownych zgód, pozwoleń i zawarcia stosownych umów,
  - 3.2.2. fakcie otrzymania przez Wykonawcę wszelkich decyzji lub uzgodnień wraz z przekazaniem Zamawiającemu kopii otrzymanej decyzji lub uzgodnienia (wraz z podaniem daty doręczenia) do Koordynatora, o którym mowa w Umowie, w tym w szczególności uniemożliwiających wykonanie Przedmiotu Umowy lub nakładających na Zamawiającego obowiązki, takich jak: obowiązek odtworzenia pasa jezdni poza założony pas Robót, wejście w nowo wykonaną nawierzchnię, która została objęta gwarancją;
  - 3.2.3. wykonania Umowy zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska:
- 3.3. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za ewentualne szkody w środowisku obejmujące szkody w chronionych gatunkach i siedliskach przyrodniczych, w wodach, w powierzchni ziemi, a także spowodowane działalnością stwarzającą ryzyko wystąpienia szkody (m.in. obejmującej

gospodarowanie odpadami komunalnymi, odpadami niebezpiecznymi oraz innymi niż niebezpieczne, emisję do powietrza, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, pobór wód, gospodarowanie odpadami wydobywczymi, stosowanie i transport substancji i mieszanin niebezpiecznych, środków ochrony roślin); wywołane swoim zachowaniem, a także zachowaniem Podwykonawców, jeżeli korzysta z ich pomocy; w szczególności odpowiedzialność Wykonawcy obejmuje również pokrycie ewentualnych kar za wskazane zachowania, jeśli zostaną nałożone,

3.4. Wykonawca uzyska w imieniu i na rzecz Zamawiającego wymagane przez przepisy prawa decyzje, zezwolenia itd. dotyczące ochrony środowiska, których posiadanie jest niezbędne do prawidłowego wykonania Umowy, w tym również dokona stosownych uzgodnień z właściwymi organami w przypadku wszelkiej ingerencji w zieleń (drzewa, krzewy, trawniki itp.) lub kolizji na trasie sieci gazowej z drzewostanem,

3.4.1. wszelkie prace w obrębie bryły korzeniowej drzew i krzewów oraz w bliskim otoczeniu drzew Wykonawca obowiązany jest prowadzić zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

3.4.2. prowadzenia działań mających na celu ochronę wartości przyrodniczych, zasobów środowiska, a także ograniczenie oddziaływania na środowisko, wynikających z realizacji Przedmiotu Umowy zgodnie z dokumentem „Zasady nadzoru przyrodniczego inwestycji PSG sp. z o.o.” aktualnych na dzień wykonania, dostępnym na stronie internetowej Zamawiającego pod adresem www.psgaz.pl, w zakładce: Dla kontrahenta / Wymagania dla wykonawców / Wymagania procesu inwestycyjnego,

3.4.3. sporządzenia Planu Zadań Ochrony Środowiska zgodnie z dokumentem „Wytyczne w zakresie wykonywania Planu Zadań Ochrony Środowiska dla inwestycji PSG sp. z o.o.” aktualnych na dzień wykonania dostępnym na stronie internetowej Zamawiającego pod adresem www.psgaz.pl, w zakładce: Dla kontrahenta / Wymagania dla wykonawców / Wymagania procesu inwestycyjnego,

3.4.4. wykonywania robót zgodnie z przepisami i zasadami BHP oraz przepisami ochrony przeciwpożarowej oraz zapewnienia ich przestrzegania na terenie budowy, w tym:

3.4.4.1. przestrzegania „Wymagań w zakresie BHP, Ppoż. i OŚ oraz klauzuli etycznej dla Wykonawców świadczących usługi na rzecz i terenie PSG sp. z o.o.” z dnia 23.10.2020 (**Wymagania**), dostępnych na stronie internetowej Zamawiającego pod adresem www.psgaz.pl, w zakładce: Dla kontrahenta / Pliki do pobrania; Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z Wymaganiami przed zawarciem Umowy, nie wnosi do nich zastrzeżeń oraz akceptuje je w całości, jak również zobowiązuje się do zapoznania z Wymaganiami swoich pracowników oraz inne osoby, przy pomocy których będzie realizował Przedmiot Umowy,

3.4.4.2. zapoznania pracowników z „Charakterystyką pracy oraz identyfikacją zagrożeń wraz z oceną ryzyka zawodowego podczas prowadzenia prac przez wykonawców zewnętrznych na sieciach gazowych, obiektach i terenach Polskiej Spółki Gazownictwa” z dnia 26.11.2021, dostępną na stronie internetowej Zamawiającego pod adresem www.psgaz.pl, w zakładce: Dla kontrahenta / Pliki do pobrania; Wykonawca oświadcza, że zapoznał się i pracowników z w/w dokumentem,

3.4.4.3. przestrzegania przepisów prawa powszechnie obowiązującego w zakresie prac niebezpiecznych i gazoniebezpiecznych oraz obowiązujących regulacji

wewnętrznych u Zamawiającego w tym zakresie, które stanowią **Załącznik Nr 5 do Umowy**,

- 3.4.4.4. prowadzenia prac na rzecz Zamawiającego w sposób zapewniający zabezpieczanie mienia w obszarze prac przed uszkodzeniem.
- 3.4.4.5. poniesienia wszystkich kosztów związanych z realizacją Przedmiotu Umowy, opłat administracyjnych i skarbowych,
- 3.4.4.6. zapoznania się przed przystąpieniem do wykonywania Przedmiotu Umowy z treścią obowiązującego Programu Zgodności Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. (**Program zgodności**), którego celem jest zapewnienie równego i niedyskryminującego traktowania użytkowników systemu dystrybucyjnego oraz ochrona sensytywnych informacji handlowych; Program Zgodności oraz lista użytkowników systemu dystrybucyjnego są dostępne na stronie internetowej Zamawiającego pod adresem www.psgaz.pl, w zakładce: Dla kontrahenta / Pliki do pobrania; Wykonawca w ramach wykonywania Umowy zobowiązuje się do równego i niedyskryminującego traktowania użytkowników systemu dystrybucyjnego Zamawiającego oraz ochrony sensytywnych informacji handlowych, jak również wykorzystywania przedmiotowych danych jedynie w zakresie niezbędnym do realizacji Umowy.
- 3.4.4.7. Wykonawca jest zobowiązany do przekazywania wszelkich decyzji, zezwoleń, uzgodnień lub innych rozstrzygnięć w toku postępowań prowadzonych w imieniu i na rzecz Zamawiającego przed organami publicznymi niezwłocznie, nie później niż 2 Dni robocze od dnia doręczenia wraz z pisemną informacją o dacie odbioru tej korespondencji, możliwości wniesienia środka zaskarżenia i dokonania analizy sprawy pod kątem zasadności jej zaskarżenia.
- 3.4.4.8. Wykonawca ma obowiązek wnoszenia środków zaskarżenia (skarg, odwołań, zażaleń) wszelkich niekorzystnych decyzji, zezwoleń, uzgodnień lub innych negatywnych rozstrzygnięć w toku postępowań administracyjnych prowadzonych w imieniu i na rzecz Zamawiającego w związku z realizacją Przedmiotu Umowy. Jeżeli Wykonawca ma wątpliwości czy zasadne jest składanie środka zaskarżenia, decyzja powinna zostać podjęta wspólnie z Zamawiającym po konsultacji z Koordynatorem. Wykonawca ma możliwość odstąpienia od tego obowiązku wniesienia środka zaskarżenia, jeżeli uzyska na to pisemną zgodę Zamawiającego. Jeżeli interes Zamawiającego przemawia za skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego lub sądowo administracyjnego to decyzję i dalsze kroki w tym w tym zakresie podejmie Zamawiający.
- 3.4.4.9. Wykonawca jest zobowiązany do zabezpieczenia powierzonych danych osobowych przed dostępem osób trzecich. Przetwarzanie przez Wykonawcę danych osobowych będzie następować wyłącznie w celu realizacji Umowy z zachowaniem należytej staranności w taki sposób, aby dane te nie zostały ujawnione osobom nieupoważnionym.
- 3.4.4.10. Jeżeli Przedmiot Umowy realizowany jest na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę w zakresie terminalu ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Specustawa) jako inwestycji towarzyszącej inwestycjom w zakresie terminalu. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się

ze Specustawą i zobowiązuje się zwracać szczególną uwagę na przepisy w niej zawarte, w szczególności, oświadcza, że będzie stosować odmienne regulacje dotyczące procesu budowlanego które z niej wynikają, w tym z zachowaniem właściwości w zakresie organów właściwych do podejmowania określonych czynności wynikających ze Specustawy (art. 17 i 19f Specustawy).

3.5. W celu wykonania Robót, w ramach wynagrodzenia przewidzianego Umową, Wykonawca zobowiązuje się w szczególności do:

- 3.5.1. wykonania Robót zgodnie z zasadami, które określa Umowa i **Załącznik Nr 2 do Umowy**,
- 3.5.2. Aktualizacji tytułów prawnych (o ile zajdzie taka potrzeba),
- 3.5.3. uzyskania od Zamawiającego zgody na rozpoczęcie robót budowlanych,
- 3.5.4. protokolarnego odebrania od Zamawiającego terenu budowy,
- 3.5.5. prowadzenia Robót wyłącznie na nieruchomościach, co do których uzyskana została zgoda właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy na ich prowadzenie, zgodnie z informacją przekazaną przez Zamawiającego,
- 3.5.6. ustanowienia kierownika budowy / robót i powierzenia funkcji kierownika budowy / robót osobie posiadającej wymagane prawem uprawnienia jeżeli będą wymagane, oraz kwalifikacje i doświadczenie zawodowe,
- 3.5.7. zapewnienia i wykonania obsługi geodezyjnej budowy, w szczególności tyczenia sieci gazowej i sporządzenia dokumentacji geodezyjnej oraz sporządzenia zwymiarowanych szkiców powykonawczych i przekazania Zamawiającemu wersji papierowej i elektronicznej wykonanych czynności geodezyjnych,
- 3.5.8. wykonania robót budowlano-montażowych zgodnie z Projektem oraz uzyskaniem ostatecznym pozwoleniem na budowę albo zgłoszeniem zamiaru rozpoczęcia robót niewymagających pozwolenia na budowę,
- 3.5.9. ścisłej współpracy z właściwą jednostką Zamawiającego, która będzie nadzorowała prace włączeniowe do czynnej sieci gazowej, w zakresie uzgodnienia terminu i technologii wykonania prac włączeniowych oraz zakupu i dostawy przez Wykonawcę materiałów niezbędnych do ich wykonania. **Wszelkie prace związane z włączeniami do sieci leżą po stronie Wykonawcy robót,**

3.6. w zakresie realizacji prac budowlanych na udostępnionych przez właścicieli, użytkowników wieczystych lub zarządców nieruchomościach, Wykonawca zobowiązuje się do:

- 3.6.1. złożenia stosownych wniosków lub pisemnego poinformowania właścicieli, użytkowników wieczystych lub zarządców przed rozpoczęciem Robót o zamiarze prowadzenia Robót oraz terminie rozpoczęcia prac,
- 3.6.2. właściwego zabezpieczenia przed zniszczeniem lub uszkodzeniem, na swój koszt, istniejących na przedmiotowym terenie sieci uzbrojenia terenu, nawierzchni, pozostałych obiektów mogących ulec zniszczeniu lub uszkodzeniu w trakcie prowadzenia Robót,
- 3.6.3. właściwego zorganizowania i oznakowania placu budowy zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami i zasadami, a w szczególności z projektem organizacji ruchu,

- 3.6.4. oznakowania wykopów i zabezpieczenia terenu budowy w sposób wykluczający tworzenie zagrożenia dla osób trzecich,
- 3.6.5. sporządzenia i przedstawienia właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy drogi projektu tymczasowej organizacji ruchu na czas Robót, o ile będzie wymagany,
- 3.6.6. prowadzenia Robót w sposób jak najmniej uciążliwy dla osób trzecich oraz zapewnienia w czasie budowy możliwości bezpiecznego dojścia i dojazdu do budynków znajdujących się przy terenie Robót,
- 3.6.7. wykonania rozbiórki nawierzchni, wykopów z wywozem ziemi, a po zakończeniu robót ziemnych doprowadzenia terenu do stanu pierwotnego w tym: odtworzenia nawierzchni utwardzonych, nasadzeń i trawników itp., zgodnie z wytycznymi zarządcy, użytkownika wieczystego lub właściciela terenu, z uwzględnieniem ponownych robót ziemnych po pracach włączeniowych,
- 3.6.8. poniesienia opłat w związku z zajęciem terenu na czas realizacji Przedmiotu Umowy w wysokości wyliczonej przez właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcę terenu, w tym opłat w związku z wnioskami do zarządcy drogi na zajęcie pasa drogowego, niezbędnymi do realizacji Przedmiotu Umowy (które to wnioski składa w swoim imieniu Wykonawca); jeżeli zarządca drogi odmówi wydania decyzji o zajęciu pasa drogowego na rzecz Wykonawcy, decyzję o zajęciu pasa drogowego Wykonawca uzyska na rzecz Zamawiającego i przekaze Zamawiającemu, w terminie dwóch Dni roboczych, oryginał otrzymanej decyzji; w przypadku gdy Zamawiający nie odwoła się od decyzji wydanej na jego rzecz, Zamawiający dokona opłaty za zajęcie pasa drogowego w terminie do 14 (słownie: czternastu) dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna oraz w terminie 7 (słownie: siedmiu) dni od dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna oraz wystawi na Wykonawcę fakturę opiewającą na kwotę poniesioną tytułem uiszczonych opłat za zajęcie pasa drogowego; Wykonawca zobowiązany jest do zapłaty ww. opłaty na rzecz Zamawiającego w terminie 7 (słownie: siedmiu) dni od daty otrzymania faktury; za dzień płatności Strony przyjmują dzień uznania na rachunku bankowym Zamawiającego,
- 3.6.9. poniesienia wszelkich opłat z tytułu prowadzenia prac bez wymaganego pozwolenia oraz naprawienia, w zakresie własnym i na swój koszt, ewentualnych szkód, jakie mogą zaistnieć w trakcie wykonywania Robót w terenie z winy lub zaniedbania ze strony Wykonawcy, w tym poniesienia kosztów ewentualnych kar, w tym również kar za przekroczenie powierzchni / terminu zajęcia pasa drogowego, określonych w decyzjach wydanych na rzecz Zamawiającego,
- 3.6.10. po wykonaniu prac odtworzeniowych – uporządkowania terenu po Robotach, spisania protokołu odbioru prac z właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą nieruchomości, na której prowadzone były prace i przekazania Zamawiającemu dokumentów potwierdzających doprowadzenie terenu po Robotach do stanu pierwotnego; dla nieruchomości niebędących drogami publicznymi, które są przedmiotem współwłasności, Wykonawca może przedstawić, zamiast oświadczenia podpisanego przez wszystkich współwłaścicieli nieruchomości, własne oświadczenie o doprowadzeniu terenu po Robotach do stanu pierwotnego,
- 3.6.11. odpowiedniego składowania i zabezpieczenia mienia niezbędnego do wykonania Robót,
- 3.6.12. zagospodarowania odpadów, powstałych w trakcie realizacji zadania, jako wytwórca zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa,

- 3.6.13. do wykonania robót narzuconych przez właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy terenu, które zostały określone w umowach, decyzjach i uzgodnieniach z w/w podmiotami,
- 3.6.14. zawiadomienia przedstawiciela wyznaczonego przez Zamawiającego do pełnienia funkcji inspektora nadzoru o terminie prowadzenia Robót na 3 (słownie: trzy) Dni robocze przed ich rozpoczęciem,
- 3.6.15. wykonywania Robót zgodnie z zaleceniami i wskazaniem inspektora nadzoru Zamawiającego,
- 3.6.16. dokonania właściwych prób, badań oraz uczestnictwa w odbiorach, w tym rozruchu, jeżeli jest wymagany, zgodnych z wymaganiami Zamawiającego oraz przepisami branżowymi, wraz z ponoszeniem pełnych kosztów tych czynności,
- 3.6.17. wykonania wszelkich czynności i prac niezbędnych dla uniknięcia wystąpienia awarii, a w przypadku wystąpienia awarii – wszelkich czynności i prac niezbędnych dla zabezpieczenia miejsca zdarzenia oraz poinformowania służb Zamawiającego o usunięciu jej skutków lub o konieczności usunięcia jej skutków, jeśli awaria powinna zostać naprawiona przez Zamawiającego,
- 3.6.18. zwrotu do Zamawiającego oryginału Projektu wykonanego zgodnie z przepisami prawa w formie papierowej wraz z oryginałem mapy z uzgodnioną na naradzie koordynacyjnej trasą sieci gazowej po skutecznym zawiadomieniu o zakończeniu robót budowlanych bądź uzyskaniu prawomocnego pozwolenia na użytkowanie.

3.7. Wymagania dodatkowe – Wykonawca zobowiązany jest do:

- 3.7.1. zawiadomienia organów nadzoru budowlanego o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Inwestora (Zamawiającego). Potwierdzony dokument zgłoszenia robót przekaze inspektorowi nadzoru / Inwestorowi,
- 3.7.2. wykonania wykopów pod przełączenia sieci gazowej,
- 3.7.3. fizycznej likwidacji starych przyłączy gazu, zaślepienie starego odciętego przyłącza poza granicą działki (dot. przebudowy),
- 3.7.4. wykonania zasypki wraz z odtworzeniem nawierzchni po wykonaniu przełączenia sieci,
- 3.7.5. przygotowania punktu pomiarowego lub redukcyjno-pomiarowego w zakresie umożliwiającym bezproblemowy montaż układu pomiarowego, przy czym o fakcie przystąpienia do wykonania powinien powiadomić odpowiednią Gazownię, dostarczyć urządzenie pomiarowe oraz zabezpieczyć króciec wlotowy przed możliwością nielegalnego poboru paliwa gazowego,
- 3.7.6. Wykonania projektów zamiennych – o ile zajdzie taka potrzeba
- 3.7.7. Wykonania / aktualizacji projektu organizacji ruchu na czas budowy – o ile zajdzie taka potrzeba,
- 3.7.8. rekultywacji terenów zielonych, wycinka drzew i krzewów wraz z uzyskaniem decyzji – o ile zajdzie taka potrzeba,
- 3.7.9. opracowania planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia – o ile zajdzie taka potrzeba,
- 3.7.10. odbudowania nawierzchni po robotach gazociągowych,
- 3.7.11. odtworzenia granic nieruchomości - o ile zajdzie taka potrzeba,

- 3.7.12. zajęcia czasowe nieruchomości i poniesienia opłat z tym związanych – o ile zajdzie taka potrzeba,
  - 3.7.13. aktualizacja zgód, uzgodnień – o ile zajdzie taka potrzeba,
  - 3.7.14. w przypadku kiedy zachodzi konieczność zajęcia pasa drogowego:
    - 3.7.14.1. występowania o zgodę na zajęcie pasa drogowego przez Wykonawcę (Wykonawca jest stroną w Decyzji),
    - 3.7.14.2. w przypadku gdy Zarządca drogi wydaje Decyzje wyłącznie na Inwestora, uzyskania na rzecz Zamawiającego stosownych decyzji na zajęcie pasa drogowego i umieszczenie urządzenia w pasie drogowym. Wykonawca na podstawie udzielonego mu pełnomocnictwa powinien zadbać o to, aby decyzje wskazane w zdaniu poprzedzającym były doręczane pocztą przez organ, który je wydał, bezpośrednio na adres Zamawiającego wskazany w Umowie. Zamawiający w ciągu 7 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna wystawi Wykonawcy fakturę VAT, opiewająca na kwotę stanowiącą równowartość opłaty za zajęcie pasa drogowego. Do faktury zostanie dołączona kserokopia decyzji. Niezależnie od powyższego Wykonawca zobowiązany jest do ponoszenia opłat administracyjnych koniecznych do uzyskania decyzji, jak np. opłata za złożenie wniosku o jej wydanie,
  - 3.7.15. umieszczenia urządzenia w pasie drogowym – uzyskanie stosownej decyzji na rzecz zamawiającego,
  - 3.7.16. wykonania inwentaryzacji powykonawczej w formacie .xls, która powinna obejmować także ewidencję informacji o długości sieci w rozbiciu na średnice, materiały i rodzaje nawierzchni,
  - 3.7.17. organizacji i uczestnictwa w Naradach Koordynacyjnych powykonawczych - o ile zajdzie taka potrzeba,
  - 3.7.18. wykonanie dodatkowej inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej z uwzględnieniem granic nieruchomości dla ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego w postaci służebności przesyłu,
  - 3.7.19. zlecenia nadzoru archeologiczno-konserwatorskiego - o ile zajdzie taka potrzeba,
  - 3.7.20. zlecenia nadzorów branżowych,
  - 3.7.21. dostarczenia oraz montaż reduktorów i szafek gazowych wraz prefabrykowaną belką montażową do montażu gazomierza (dotyczy przebudowy),
  - 3.7.22. zakupu materiałów niezbędnych do realizacji zadania zgodnie z opracowanym projektem technicznym,
  - 3.7.23. realizacji zadania zgodnie z projektem zagospodarowania działki lub terenu, projektem architektoniczno-budowlanym oraz projektem technicznym i złożoną ofertą
- 3.8. Obowiązki Wykonawcy dotyczące stosowanych materiałów:
- 3.8.1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać Przedmiot Umowy z materiałów własnych, za których zakup, transport, rozładunek i składowanie odpowiada,
  - 3.8.2. przed zakupem materiałów Wykonawca zobowiązany jest do wystąpienia na piśmie do Zamawiającego o wyrażenie zgody na zakup materiałów; Zamawiający udzieli pisemnie pod rygorem nieważności zgody na zakup materiałów w terminie 7 (słownie: siedmiu) Dni roboczych od dnia wystąpienia przez Wykonawcę o wyrażenie zgody;

Zamawiający nie ponosi kosztów materiałów nabytych przez Wykonawcę bez zgody Zamawiającego,

- 3.8.3. materiały dostarczane przez Wykonawcę powinny odpowiadać wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie, określonym odpowiednimi przepisami, a także wymaganiami co do jakości, wskazanymi w OPZ oraz Projekcie przekazanym przez Zamawiającego,
  - 3.8.4. zmiana materiałów w zakresie ich parametrów technicznych oraz właściwości użytkowych może nastąpić jedynie w przypadku zaistnienia szczególnych przyczyn zasługujących na uwzględnienie oraz wymaga uzyskania akceptacji Zamawiającego oraz sporządzenia stosownego aneksu,
  - 3.8.5. materiały dostarczane przez Wykonawcę powinny posiadać pisemne atesty, certyfikaty i gwarancje producenta lub sprzedawcy,
  - 3.8.6. na każde żądanie Zamawiającego lub przedstawiciela wyznaczonego przez Zamawiającego do pełnienia nadzoru, Wykonawca zobowiązany jest okazać w stosunku do wskazanych materiałów deklaracje, certyfikaty lub inne dokumenty potwierdzające spełnianie wymagań oraz zgodności z Polską Normą lub aprobatą techniczną i świadectwa dopuszczenie do obrotu i stosowania w budownictwie.
- 3.9. Wykonawca jest zobowiązany umożliwić Zamawiającemu lub osobom upoważnionym przez Zamawiającego w każdym czasie:
- 3.9.1. dostęp do wszystkich miejsc budowy oraz do materiałów i dokumentów związanych z realizacją Przedmiotu Umowy,
  - 3.9.2. sprawowanie kontroli zgodności realizacji Przedmiotu Umowy z Projektem, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej,
  - 3.9.3. sprawdzanie jakości wykonywanych Robót i wykorzystanych wyrobów budowlanych, a w szczególności zapobieganie zastosowaniu wyrobów wadliwych i niedopuszczonych do stosowania w budownictwie, sprawdzanie i odbiór robót ulegających zakryciu lub zanikających, uczestniczenie w próbach i odbiorach częściowych sieci gazowej i przed jej uruchomieniem.

4. Organizacja budowy oraz przygotowanie zaplecza budowy

- 4.1. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:
- 4.1.1. zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających na terenie budowy oraz utrzymanie terenu budowy w odpowiednim stanie i porządku zapobiegającym ewentualnemu zagrożeniu bezpieczeństwa tych osób,
  - 4.1.2. podjęcie niezbędnych środków służących zapobieganiu wstępowi na teren budowy przez osoby nieuprawnione,
  - 4.1.3. doprowadzenie niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej na teren budowy,
  - 4.1.4. ponoszenie kosztów związanych z korzystaniem z urządzeń infrastruktury technicznej do celów związanych z wykonywaniem robót budowlanych, próbami i odbiorami.
- 4.2. Niezwłocznie po protokolarnym przejęciu terenu budowy, Wykonawca jest zobowiązany do zagospodarowania terenu budowy poprzez:
- 4.2.1. ustanowienia kierownika budowy lub robót i powierzenia funkcji kierownika budowy lub robót osobie posiadającej wymagane prawem uprawnienia jeżeli będą wymagane, oraz kwalifikacje i doświadczenie zawodowe,

- 4.2.2. przygotowania zaplecza budowy,
- 4.2.3. zakupu i ostemplowania dzienników budowy (o ile nie zostaną one przekazane przez zamawiającego, lub ich objętość okaże się niewystarczająca) oraz zgłoszenia rozpoczęcia robót budowlanych we właściwym organie administracji państwowej,
- 4.2.4. właściwego zorganizowania i oznakowania terenu budowy zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami i zasadami, a w szczególności z projektem organizacji ruchu o ile będzie wymagany,
- 4.2.5. oznakowania wykopów i zabezpieczenia terenu budowy w sposób wykluczający tworzenie zagrożenia dla osób trzecich,

5. Podstawowe zasady prowadzenia robót budowlanych

5.1. Wykonawca podczas wykonywania robót jest zobowiązany do:

- 5.1.1. prowadzenia Robót w sposób jak najmniej uciążliwy dla osób trzecich oraz zapewnienia w czasie budowy możliwości bezpiecznego dojścia i dojazdu do budynków znajdujących się przy terenie Robót,
- 5.1.2. przedstawienia właścicielowi/użytkownikowi wieczystemu/ zarządcy drogi aktualnego projektu organizacji ruchu na czas Robót, o ile będzie wymagany,
- 5.1.3. utrzymywać teren budowy w stanie wolnym od nadmiernych przeszkód komunikacyjnych, składować wszelkie urządzenia pomocnicze, sprzęt, materiały i grunty w ustalonych miejscach i należyтым porządku oraz usuwać zbędne przedmioty z terenu budowy,
- 5.1.4. wykonania rozbiórki nawierzchni, wykopów z wywozem ziemi, a po zakończeniu robót ziemnych doprowadzenia terenu do stanu pierwotnego w tym: odtworzenia nawierzchni utwardzonych, nasadzeń i trawników itp., zgodnie z wytycznymi właściciela/zarządcy/użytkownika wieczystego terenu, z uwzględnieniem ponownych robót ziemnych po pracach włączeniowych,
- 5.1.5. wykonania niezbędnych dróg dojazdowych, tymczasowych na okres budowy,
- 5.1.6. wypłaty odszkodowań za zajęcie terenu poza pasem montażowym Właścicielowi /zarządcy/użytkownikowi wieczystemu gruntów, na terenie których prowadzone będą prace z uwzględnieniem dojazdów do miejsca realizacji Robót oraz organizacji zaplecza budowy. Zobowiązania z tego tytułu powinny być uregulowane na koszt Wykonawcy przed zakończeniem budowy gazociągu i udokumentowane, a raport zawierający informacje o wypłaconych odszkodowaniach (z uwzględnieniem informacji stanowiących podstawę do obliczenia wysokości odszkodowania) zostanie przekazany Zamawiającemu przed zgłoszeniem Inwestycji do Odbioru Eksploatacyjnego;
- 5.1.7. zrealizowania Robót zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami, właściwymi normami, zasadami aktualnej wiedzy technicznej oraz sztuką budowlaną, a także zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, przeciwpożarowymi i ochrony środowiska,
- 5.1.8. prowadzenia Robót wyłącznie na nieruchomościach, co do których uzyskana została zgoda właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy na ich prowadzenie, zgodnie z informacją przekazaną przez Zamawiającego,

6. Roboty budowlane na nieruchomościach osób trzecich

6.1. W zakresie realizacji prac budowlanych na udostępnionych przez właścicieli, użytkowników wieczystych lub zarządców nieruchomościach, Wykonawca zobowiązuje się do:

- 6.1.1. zapoznania się z warunkami prowadzenia Robót na danej nieruchomości na podstawie których Zamawiający uzyskał prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane i bezwzględnego przestrzeganiu tych warunków,
- 6.1.2. złożenia stosownych wniosków lub pisemnego poinformowania właścicieli, użytkowników wieczystych lub zarządców przed rozpoczęciem Robót o zamiarze prowadzenia Robót oraz terminie rozpoczęcia prac z minimum **7 dniowym** wyprzedzeniem, chyba że inny termin będzie wynikał z umowy o dysponowaniu nieruchomością na cele budowlane którą zawarł Zamawiający,
- 6.1.3. sporządzenia i podpisania z właścicielem, użytkownikiem wieczystych lub zarządcą nieruchomości protokołu przekazania, a po wykonaniu prac protokołu odbioru terenu prowadzenia Robót, o ile obowiązek taki wynikał z umowy o dysponowaniu nieruchomością na cele budowlane którą zawarł Zamawiający,
- 6.1.4. właściwego zabezpieczenia przed zniszczeniem lub uszkodzeniem, na swój koszt, istniejących na przedmiotowym terenie sieci uzbrojenia terenu, nawierzchni, pozostałych obiektów mogących ulec zniszczeniu lub uszkodzeniu w trakcie prowadzenia Robót, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów wynikających z umowy o dysponowaniu nieruchomością na cele budowlane którą zawarł Zamawiający,
- 6.1.5. właściwego zorganizowania i oznakowania terenu budowy zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami i zasadami, a w szczególności z projektem organizacji ruchu o ile będzie wymagany,
- 6.1.6. wykonania dokumentacji fotograficznej i wideo na nieruchomości dokumentującej stan nieruchomości przed rozpoczęciem prowadzenia prac, sposób oznakowania wykopów i zabezpieczenia terenu budowy, a następnie po przywróceniu nieruchomości do stanu poprzedniego,
- 6.1.7. oznakowania wykopów i zabezpieczenia terenu budowy w sposób wykluczający tworzenie zagrożenia dla osób trzecich,
- 6.1.8. przedstawienia właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy drogi aktualnego projektu organizacji ruchu na czas Robót, o ile będzie wymagany,
- 6.1.9. prowadzenia Robót w sposób jak najmniej uciążliwy dla osób trzecich oraz zapewnienia w czasie budowy możliwości bezpiecznego dojścia i dojazdu do budynków znajdujących się przy terenie Robót,
- 6.1.10. wykonania rozbiórki nawierzchni, wykopów z wywozem ziemi, a po zakończeniu robót ziemnych doprowadzenia terenu do stanu pierwotnego w tym: odtworzenia nawierzchni utwardzonych, nasadzeń i trawników itp., zgodnie z wytycznymi zarządcy, użytkownika wieczystego lub właściciela terenu, z uwzględnieniem ponownych robót ziemnych po pracach włączeniowych,
- 6.1.11. poniesienia opłat w związku z zajęciem terenu na czas realizacji Przedmiotu Umowy w wysokości wyliczonej przez właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcę terenu, w tym opłat w związku z wnioskami do zarządcy drogi na zajęcie pasa drogowego, niezbędnymi do realizacji Przedmiotu Umowy (które to wnioski składa w swoim imieniu Wykonawca); jeżeli zarządca drogi odmówi wydania decyzji o zajęciu

pasa drogowego na rzecz Wykonawcy, decyzję o zajęciu pasa drogowego Wykonawca uzyska na rzecz Zamawiającego i przekaże Zamawiającemu, w przypadku gdy Zamawiający nie odwoła się od decyzji wydanej na jego rzecz, Zamawiający dokona opłaty za zajęcie pasa drogowego w terminie do 7 (słownie: siedmiu) dni od dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna oraz wystawi na Wykonawcę fakturę opiewającą na kwotę poniesioną tytułem uiszczonych opłat za zajęcie pasa drogowego; Wykonawca zobowiązany jest do zapłaty ww. opłaty na rzecz Zamawiającego w terminie 7 (słownie: siedmiu) dni od daty otrzymania faktury; za dzień płatności Strony przyjmują dzień uznania na rachunku bankowym Zamawiającego,

- 6.1.12. poniesienia wszelkich opłat z tytułu prowadzenia prac bez wymaganego pozwolenia oraz naprawienia, w zakresie własnym i na swój koszt, ewentualnych szkód, jakie mogą zaistnieć w trakcie wykonywania Robót w terenie z winy lub zaniedbania ze strony Wykonawcy, w tym poniesienia kosztów ewentualnych kar, w tym również kar za przekroczenie powierzchni / terminu zajęcia pasa drogowego, określonych w decyzjach wydanych na rzecz Zamawiającego,
- 6.1.13. po wykonaniu prac odtworzeniowych – uporządkowania terenu po Robotach, spisania protokołu odbioru prac z właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą nieruchomości, na której prowadzone były prace i przekazania Zamawiającemu dokumentów potwierdzających doprowadzenie terenu po Robotach do stanu pierwotnego; dla nieruchomości niebędących drogami publicznymi, które są przedmiotem współwłasności, Wykonawca może przedstawić, zamiast oświadczenia podpisanego przez wszystkich współwłaścicieli nieruchomości, własne oświadczenie o doprowadzeniu terenu po Robotach do stanu pierwotnego,
- 6.1.14. zaspokojenia roszczeń właścicieli lub innych podmiotów posiadających tytuł prawny do nieruchomości w zakresie nieprawidłowego przywrócenia przez Wykonawcę terenu w pasie lub poza pasem montażowym do stanu poprzedniego,
- 6.1.15. odpowiedniego składowania i zabezpieczenia mienia niezbędnego do wykonania Robót, w tym materiałów zgodnie z dokumentacją lub wymogami producentów wykorzystywanych materiałów,
- 6.1.16. zagospodarowania odpadów, powstałych w trakcie realizacji zadania, jako wytwórca zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa,
- 6.1.17. do wykonania robót narzuconych przez właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy terenu, które zostały określone w umowach, decyzjach i uzgodnieniach z w/w podmiotami,

7. Obsługa geodezyjna

7.1. Obowiązki i odpowiedzialność Wykonawcy:

- 7.1.1. Wykonawca jest odpowiedzialny za zgodne z Dokumentacją projektową wytyczenie w terenie wszystkich części robót.
- 7.1.2. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić obsługę geodezyjną zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 21 lutego 1995 r. w sprawie rodzaju i zakresu opracowań geodezyjno-

kartograficznych oraz czynności geodezyjnych obowiązujących w budownictwie (Dz. U. Nr 25, poz. 133) oraz na podstawie *Instrukcji wykonywania prac geodezyjnych obowiązujących w PSG z dnia 16.04.2015r.* _Zał. Nr 2 i Zał. Nr 6.

- 7.1.3. Wykonawca jest odpowiedzialny za prawidłowe wpisy do Dziennika budowy dotyczące rejestrowania czynności geodezyjnych.
- 7.1.4. Po stwierdzeniu przez Inspektora nadzoru inwestorskiego nieprawidłowego wyznaczenia głównych punktów obiektu, Wykonawca jest zobowiązany do sprawdzenia wytyczenia oraz skorygowania ewentualnych uchybień w terminie 3 dni roboczych od daty powiadomienia Wykonawcy przez Inspektora nadzoru inwestorskiego o nieprawidłowościach.
- 7.1.5. Wykonawca robót geodezyjnych jest zobowiązany dokonać odpowiednich pomiarów na żądanie nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz udostępniać wykonane pomiary.
- 7.1.6. Wykonawca jest odpowiedzialny za ochronę punktów pomiarowych i wysokościowych, a w przypadku ich uszkodzenia do ich odnowienia.
- 7.1.7. Po zakończeniu robót budowlanych zrealizowanych na podstawie Umowy Wykonawca zalegalizuje wszelkie zmiany w dokumentacji budowy i w terminie zgodnym z harmonogramem, dostarczy Zamawiającemu kopie map (4 egz. w formie papierowej i na nośniku elektronicznym, w skali 1:100), z inwentaryzacji powykonawczej ze sporządzoną inwentaryzacją urządzeń podziemnych i nadziemnych oraz wniesie zmiany na mapach we właściwym miejscowo urzędzie geodezji i kartografii.
- 7.1.8. Wykonawca uwierzytelnia dokumenty geodezyjne, powstałe po inwentaryzacji powykonawczej we właściwym miejscowo urzędzie geodezji i kartografii.

8. Procedury bezpieczeństwa

8.1. Wykonawca zobowiązany jest do wykonywania robót zgodnie z przepisami i zasadami BHP oraz przepisami ochrony przeciwpożarowej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz ochrony przeciwpożarowej przez osoby przebywające na Terenie budowy oraz zapewnienia ich przestrzegania na terenie budowy, w tym:

- 8.1.1. przestrzegania „Wymagań w zakresie BHP, Ppoż. i OŚ oraz klauzuli etycznej dla Wykonawców świadczących usługi na rzecz i terenie PSG sp. z o.o.” (Wymagania), dostępnych na stronie internetowej Zamawiającego pod adresem www.psgaz.pl, w zakładce: Dla kontrahenta / Pliki do pobrania. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z Wymaganiami przed zawarciem Umowy, nie wnosi do nich zastrzeżeń oraz akceptuje je w całości, jak również zobowiązuje się do zapoznania z Wymaganiami swoich pracowników oraz inne osoby, przy pomocy których będzie realizował Przedmiot Umowy,
- 8.1.2. zapoznania pracowników z „Charakterystyką pracy oraz identyfikacją zagrożeń wraz z oceną ryzyka zawodowego podczas prowadzenia prac przez wykonawców zewnętrznych na sieciach gazowych, obiektach i terenach Polskiej Spółki Gazownictwa” dostępną na stronie internetowej Zamawiającego pod adresem www.psgaz.pl, w zakładce: Dla kontrahenta / Pliki do pobrania; Wykonawca oświadcza, że zapoznał się i pracowników z w/w dokumentem,

- 8.1.3. przestrzegania przepisów prawa powszechnie obowiązującego w zakresie prac niebezpiecznych i gazoniebezpiecznych oraz obowiązujących regulacji wewnętrznych u Zamawiającego w tym zakresie, które stanowią Załącznik Nr 1,
- 8.1.4. prowadzenia prac na rzecz Zamawiającego w sposób zapewniający zabezpieczanie mienia w obszarze prac przed uszkodzeniem,
- 8.1.5. opracowania i przedłożenia Zamawiającemu Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zgodnie z wymaganiami Prawa budowlanego i rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126) nie później niż 3 dni robocze przed datą rozpoczęcia robót.

9. Obowiązek informacyjny

- 9.1. W przypadku uzyskania dofinansowania zewnętrznego w ramach programu FENX.02.03 Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021-2027 Wykonawca zobowiązany jest oznaczać znakiem Unii Europejskiej i znakiem Funduszy Europejskich zgodnie z przekazanymi przez Zamawiającego wzorami, wszelką korespondencję prowadzoną z Zamawiającym oraz dokumentację wytworzoną w ramach realizacji niniejszej Umowy. W przypadku zmiany zasad zastosowania znaków Unii Europejskiej i Funduszy Europejskich, Zamawiający poinformuje Wykonawcę o wprowadzonych zmianach celem ich stosowania.
- 9.2. W związku z powyższym Wykonawca zobowiązany jest do oznakowania korespondencji, faktur, protokołów oraz wszelkiej dokumentacji powstałej w trakcie realizacji zamówienia dla Zamawiającego oraz w przypadkach, w których występuje on w imieniu beneficjenta, zgodnie z wytycznymi i zasadami promocji i oznakowania projektów w Programie Infrastruktura i Środowisko.
- 9.3. Tablice informacyjne - W przypadku uzyskania dofinansowania zewnętrznego w ramach programu FENX.02.03 Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021-2027 Wykonawca zobowiązany jest do opracowanie projektu graficznego, wykonanie, dostarczenie i montaż w miejscu wskazanym przez Zamawiającego tablicy informacyjnej (1 szt. Kamienica Polska). Montaż tablicy informacyjnej nastąpi na pisemny wniosek Zamawiającego. Wykonawca odpowiadać będzie za poprawność wykonania montażu i stan tablic przez cały okres trwania budowy; Wykonawca poinformuje Zamawiającego o zamontowaniu tablic, niezwłocznie po zakończeniu montażu. Obowiązkiem Wykonawcy jest dbanie o stan techniczny tablic i to, aby informacja była cały czas wyraźnie widoczna. Uszkodzona lub nieczytelna tablica musi być wymieniona lub odnowiona na koszt Wykonawcy.

10. Ochrona środowiska

- 10.1. Wykonawca:
  - 10.1.1 wykona przedmiot zamówienia zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska oraz zapewni Nadzór przyrodniczy w związku z realizowaną inwestycją,
  - 10.1.2 ponosi odpowiedzialność za ewentualne szkody w środowisku obejmujące szkody w chronionych gatunkach i siedliskach przyrodniczych, w wodach, w powierzchni ziemi, a także spowodowane działalnością stwarzającą ryzyko wystąpienia szkody (m.in. obejmującej gospodarowanie odpadami komunalnymi, odpadami niebezpiecznymi oraz innymi niż niebezpieczne, emisję do powietrza, wprowadzanie ścieków do wód lub do

- ziemi, pobór wód, gospodarowanie odpadami wydobywczymi, stosowanie i transport substancji i mieszanin niebezpiecznych, środków ochrony roślin); wywołane swoim zachowaniem, a także zachowaniem podwykonawców, jeżeli korzysta z ich pomocy; w szczególności odpowiedzialność Wykonawcy obejmuje również pokrycie ewentualnych kar za wskazane zachowania, jeśli zostaną nałożone,
- 10.1.3 uzyska w imieniu i na rzecz Zamawiającego wymagane przez przepisy prawa decyzje, zezwolenia itd. dotyczące ochrony środowiska, których posiadanie jest niezbędne do prawidłowego wykonania Umowy, w tym również dokona stosownych uzgodnień z właściwymi organami w przypadku wszelkiej ingerencji w zieleń (drzewa, krzewy, trawniki itp.) lub kolizji na trasie sieci gazowej z drzewostanem,
- 10.1.4 jest zobowiązany do informowania Zamawiającego o zdarzeniach mających wpływ na środowisko (incydent, szkody w środowisku) oraz zapobiegania tym zdarzeniom,
- 10.1.5 jest zobowiązany do posiadania odpowiednich środków zapobiegających rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń środowiska podczas wykonywania przedmiotu umowy (np. sorbenty, wanny ociekowe, środki neutralizujące lub pochłaniające ewentualne wycieki i zanieczyszczenia lub ograniczające ich rozprzestrzenianie się),
- 10.1.6 jest zobowiązany jest do usunięcia drzew na podstawie o ile zajdzie taka potrzeba,
- 10.1.7 wszelkie prace w obrębie bryły korzeniowej drzew i krzewów oraz w bliskim otoczeniu drzew obowiązuje jest prowadzić zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- 10.1.8 jest zobowiązany do uzyskania zezwoleń na ewentualne usunięcie drzew i krzewów wraz z przygotowaniem niezbędnych do tego celu dokumentów i opracowań włącznie z uzyskaniem zgód właścicieli nieruchomości na wycinkę drzew oraz pokrycia kosztów związanych z ewentualnym usunięciem drzew i krzewów, z wyłączeniem opłat administracyjnych wynikających z decyzji o zezwoleniu na usunięcie drzew i krzewów (opłaty administracyjne pokrywa Zamawiający) jak również ewentualnych odszkodowań za wycinkę dla właścicieli nieruchomości. Odszkodowania te, ujęte będą operatach szacunkowych wyceny szkód wyrządzonych w trakcie budowy wykonanych przez uprawnionego rzeczoznawcę na zlecenie Zamawiającego,
- 10.1.9 jest zobowiązany do usunięcia karpin po wycince drzew kolidujących z inwestycją w pasie montażowym na terenie inwestycji. Przeprowadzenie wycinki drzew i krzewów kolidujących z inwestycją w pasie montażowym oraz usunięcie karpin po wycince drzew na obszarze prowadzonej inwestycji. Zabezpieczenie drzew i krzewów przed uszkodzeniami mechanicznymi,
- 10.1.10 jest zobowiązany do dokonania nasadzeń zastępczych o ile zajdzie taka potrzeba,
- 10.1.11 w okresie 3 lat od daty dokonania nasadzeń zastępczych jest zobowiązany do podejmowania czynności zgodnych ze sztuką ogrodnictwa, mających na celu zachowanie żywotności nasadzonych drzew, w przeciwnym razie Wykonawca ponosi wszelkie skutki finansowe wynikające z odroczenia opłat za wycinkę drzew lub krzewów,
- 10.1.12 koszty opłat administracyjnych wynikających z decyzji o zezwoleniu na wycinkę drzew i krzewów ponosi Zamawiający,
- 10.1.13 koszty wycinki drzew (jeśli będzie wymagana) wraz z przewiezieniem na miejsce składowania wskazanym przez właściciela terenu ponosi Wykonawca,
- 10.1.14 jest zobowiązany do dokonania zgłoszenia do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (WIOŚ) wymaganego przez zapisy art. 76, ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2019 r., poz. 1396 t.j.) wraz z zachowaniem terminu wymaganego zapisami ustawy,
- 10.1.15 w przypadku przeprowadzenia kontroli przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska – uczestnictwa w tej kontroli, udzielanie wyjaśnień organowi kontrolującemu oraz Zamawiającemu, realizacja wydanych zarządzeń pokontrolnych i usuwanie stwierdzonych niezgodności z przepisami.

11. Gospodarka odpadami

11.1. Wykonawca jest zobowiązany do:

- 11.1.1. zagospodarowania odpadów, powstałych w trakcie realizacji zadania, jako wytwórca z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 – „ustawa o odpadach”) oraz zgodnie z *Instrukcją postępowania z odpadami w PSG sp. z o.o. z dnia 23.03.2024r.r. _Zał. Nr 4.*
- 11.1.2. usunięcia i wywozu oraz zagospodarowania odpadów powstałych w trakcie wykonania przedmiotu zamówienia, zgodnie z obowiązującymi przepisami i wymaganiami ISO: norma PN-EN-ISO 14001 lub równoważna,
- 11.1.3. zdemontowania i utylizacji istniejących gazociągów w miejscach gdzie wybudowana sieć będzie przebiegać w jego śladzie, zgodnie z Dokumentacją Projektową,
- 11.1.4. przedstawienia Zamawiającemu dokumentu przekazania (karty przekazania odpadu wystawionej przez Zamawiającego) oraz dokumentu przyjęcia wystawionego przez zakład złomujący,
- 11.1.5. materiały budowlane, odzyskane w trakcie prowadzonych robót rozbiórkowych, po oczyszczeniu należy odwieźć za pokwitowaniem ilości i asortymentu w miejsce wskazane przez Zamawiającego,
- 11.1.6. odzyski materiałów i surowców, nadające się do ponownego użytku (wskazane przez Inspektora nadzoru inwestorskiego) stanowią własność Zamawiającego i po oczyszczeniu Wykonawca przewiezie je, za pokwitowaniem ilości i asortymentu, do magazynu Zamawiającego, lub na inne miejsce wskazane przez Zamawiającego,
- 11.1.7. rozbiórkę materiałów przeznaczonych do odzysku, ich załadunek, transport i rozładunek będzie prowadził z należytą starannością w sposób wykluczający możliwość ich uszkodzenia a składowanie materiałów będzie prowadził w sposób uporządkowany i właściwy dla danego asortymentu,
- 11.1.8. ponoszenia odpowiedzialność z tytułu konieczności uiszczenia opłat, kar lub grzywien przewidzianych w przepisach dotyczących ochrony środowiska lub przyrody i przepisach regulujących gospodarkę odpadami.

12. Kontrola robót i materiałów budowlanych

- 12.1 Wykonawca jest odpowiedzialny za bieżącą kontrolę jakości materiałów i robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy.
- 12.2 Wszystkie materiały, które będą użyte do realizacji przedmiotu zamówienia powinny odpowiadać co do jakości wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonym w Prawie Budowlanym oraz winny odpowiadać wymaganiom, określonym w Dokumentacji projektowej.
- 12.3 Wykonawca przedłoży Inspektorowi nadzoru inwestorskiego kopie wymaganych zgodnie z obowiązującymi przepisami orzeczeń, atestów oraz deklaracji zgodności na materiały użyte do wykonania Umowy.
- 12.4 Materiały wykorzystywane przez Wykonawcę w celu wykonania przedmiotu Umowy powinny w szczególności:
  - 12.4.1. odpowiadać wymaganiom określonym w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881),

- 12.4.2. posiadać wymagane przepisami prawa certyfikaty, aprobaty techniczne, dopuszczenia do stosowania w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w krajach Unii Europejskiej i innych krajach na mocy umów stowarzyszeniowych zawartych z Unią Europejską,
  - 12.4.3. być dobrane zgodnie z zasadami wiedzy technicznej,
  - 12.4.4. być przeznaczone i przydatne dla celów, do jakich zostały użyte przy wykonywaniu robót budowlanych,
  - 12.4.5. być wolne od praw osób trzecich w dacie ich wykorzystania w celu realizacji przedmiotu Umowy.
- 12.5. Wykonawca jest zobowiązany do przedstawienia Zamawiającemu do akceptacji, przed rozpoczęciem kompletowania materiałów i urządzeń będących przedmiotem zamówienia, wykazu urządzeń przewidzianych do zabudowy. Zamawiający zobowiązany jest do dokonania uzgodnienia w terminie 10 dni od otrzymania wykazu. Po uzyskaniu pozytywnej akceptacji, wszelkie zmiany i odstępstwa od zatwierdzonego wykazu muszą być poprzedzone pisemnym zgłoszeniem, a następnie pisemną opinią Inspektora nadzoru i akceptacją Inwestora. W przypadku stwierdzenia, w toku późniejszej realizacji robót, rozbieżności w uzgodnionych materiałach i urządzeniach, Wykonawca na własny koszt dokona wymiany wadliwego elementu. Wszelkie opóźnienia wynikające z wadliwie zabudowanych urządzeń w pełni będą obciążać Wykonawcę.
- 12.6. Wykonawca ma obowiązek wyegzekwowania od dostawców materiałów określonej Umową jakości i prowadzenia bieżącej kontroli jakości materiałów, przestrzegania warunków przechowywania w celu zapewnienia ich odpowiedniej jakości oraz uzgodnienia i określenia warunków dostaw materiałów zapewniających dochowanie terminów realizacji robót określonych Umową.
- 12.7. Wykonawca jest zobowiązany przeprowadzać pomiary i badania materiałów oraz robót budowlanych zgodnie z zasadami kontroli jakości materiałów i robót określonymi w odrębnych przepisach.
- 12.8. Inspektor nadzoru inwestorskiego może zobowiązać Wykonawcę do:
- 12.8.1. usunięcia materiałów nie odpowiadających normom jakościowym określonym w pkt 4. z terenu budowy w wyznaczonym terminie lub
  - 12.8.2. ponownego wykonania robót, jeżeli materiały lub jakość wykonanych robót nie spełniają wymagań lub nie zapewniają możliwości oddania do użytkowania przedmiotu Umowy.
  - 12.8.3. Jeżeli Wykonawca nie zastosuje się do wydanych zgodnie z Umową poleceń Inspektora nadzoru inwestorskiego w terminie wskazanym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego,
Zamawiający, po bezskutecznym wezwaniu Wykonawcy do wykonania tych poleceń w terminie dni roboczych, ma prawo zlecić powyższe czynności do wykonania przez osoby trzecie na koszt Wykonawcy (Wykonanie Zastępcze) zgodnie z §17 Umowy.
  - 12.8.4. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli Inspektor nadzoru inwestorskiego ustali, że jakość materiałów nie odpowiada wymaganiom określonym w pkt 4 niezwłocznie zawiadomi o tym fakcie Wykonawcę.
  - 12.8.5. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zastosuje zakwestionowane przez Inspektora nadzoru inwestorskiego materiały do robót budowlanych dopiero wówczas, gdy Wykonawca udowodni, że ich jakość spełnia wymagania określone w pkt 4 po uzyskaniu pisemnej akceptacji Inspektora nadzoru inwestorskiego.
  - 12.8.6. Wszystkie koszty związane z tymi czynnościami obciążają odpowiednio Wykonawcę lub Zamawiającego, na zasadach określonych w pkt 20.

- 12.8.7. W przypadku wykorzystania do realizacji robót budowlanych przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę nie zaakceptowanych przez Inspektora nadzoru inwestorskiego materiałów, które nie są zgodne z pkt 4, Inspektor nadzoru inwestorskiego może polecić Wykonawcy niezwłoczny ich demontaż i usunięcie oraz zastąpienie zaakceptowanymi materiałami.
- 12.8.8. Materiały i roboty budowlane wskazane przez Inspektora nadzoru inwestorskiego lub organ upoważniony do kontrolowania budowy powinny być poddawane badaniom służącym potwierdzeniu ich zgodności z odpowiednimi normami i przepisami.
- 12.8.9. Badania określone w Dokumentacji projektowej Wykonawca jest zobowiązany przeprowadzać na własny koszt.
- 12.8.10. Bieżące pomiary i badania materiałów oraz robót budowlanych powinny być prowadzone w miejscu wyprodukowania materiałów lub na terenie budowy.
- 12.8.11. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić odpowiedni system kontroli oraz instrumenty, urządzenia, personel i materiały potrzebne do zbadania jakości i ilości materiałów i robót budowlanych oraz dostarczyć na własny koszt Inspektorowi nadzoru inwestorskiego wymagane próbki materiałów przed ich wykorzystaniem.
- 12.8.12. Badania materiałów mogą być przeprowadzone na wniosek i koszt Wykonawcy poza miejscem wyprodukowania i terenem budowy w zaakceptowanej przez Zamawiającego placówce badawczej.
- 12.8.13. Inspektor nadzoru inwestorskiego może zażądać od Wykonawcy wykonania badań dodatkowych, innych niż wymagane lub wykonania dodatkowych badań poza miejscem wyprodukowania lub terenem budowy dotyczących materiałów lub robót budowlanych, które budzą uzasadnione wątpliwości, co do ich jakości.
- 12.8.14. Jeżeli wyniki badań wykażą, że: materiały bądź roboty budowlane nie są zgodne z wymaganiami oraz odpowiednimi normami i nie mają odpowiednich aprobat, koszty tych badań ponosić będzie Wykonawca, jeśli zaś wyniki badań wykażą, że materiały bądź roboty są zgodne z wymaganiami oraz odpowiednimi normami i posiadają odpowiednie aprobaty, koszty tych badań obciążą Zamawiającego.

13. Usuwanie nieprawidłowości i Wad stwierdzonych w czasie robót

- 13.1. W przypadku stwierdzenia przez Inspektora nadzoru inwestorskiego wykonywania robót budowlanych niezgodnie z Umową lub ujawnienia powstałych z przyczyn obciążających Wykonawcę Wad w robotach budowlanych stanowiących przedmiot Umowy, Inspektor nadzoru inwestorskiego jest uprawniony do żądania usunięcia przez Wykonawcę stwierdzonych nieprawidłowości lub Wad w określonym, odpowiednim technicznie terminie nie dłuższym niż 10 dni roboczych. Koszt usunięcia nieprawidłowości lub Wad ponosi Wykonawca.
- 13.2. Jeżeli dla ustalenia wystąpienia Wad i ich przyczyn niezbędne jest dokonanie prób, badań, odkryć lub ekspertyz, Inspektor nadzoru inwestorskiego może polecić Wykonawcy dokonanie tych czynności na koszt Wykonawcy.
- 13.3. Jeżeli próby, badania, odkrycia, ekspertyzy nie potwierdzą wadliwości robót, Zamawiający zwraca Wykonawcy koszty ich przeprowadzenia.

- 13.4. Jeżeli Wykonawca nie usunie Wady w terminie wyznaczonym zgodnie z pkt 1, Zamawiający może zlecić usunięcie Wady przez osoby trzecie na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze) i potrącić poniesione w związku z tym wydatki z wynagrodzenia Wykonawcy.

14. Odbiory

- 14.1. Zamawiający jest uprawniony do kontroli czy materiały i urządzenia, które dostarczył Wykonawca mające być wykorzystane przy realizacji Robót są fabrycznie nowe i nieużywane materiały, elementy budowlane, wykończeniowe, surowce w zakresie i standardzie określonym w Projekcie i Umowie, a w przypadku braku wytycznych co do standardu, w standardzie zgodnym z przeznaczeniem i rodzajem Robót, do których wykonania mają być zastosowane.
- 14.2. Wykonawca ma obowiązek informować Koordynatora i Inspektora Nadzoru Zamawiającego na piśmie z wyprzedzeniem minimum 3 Dni roboczych, o terminach realizowanych przez siebie dostaw. Wykonawca przedstawi do kontroli Zamawiającemu lub osobom przez niego upoważnionym do oceny stan urządzeń lub materiałów przed ich użyciem, zakryciem lub wbudowaniem, a także dokumentację tych materiałów i urządzeń tj. certyfikaty, atesty, aprobaty techniczne i inne dokumenty świadczących o spełnianiu parametrów, jakości i charakterystyki, która była wymagana przez Zamawiającego.
- 14.3. Koordynator lub Inspektor Nadzoru Zamawiającego mogą zdecydować o przystąpieniu do kontroli dostaw materiałów i urządzeń dostarczanych na teren budowy w celu potwierdzenia zgodności dostaw z Projektem, lub odstąpić od tej czynności. Czynności kontrolne w imieniu Zamawiającego przeprowadzi Inspektor Nadzoru Zamawiającego lub Kierownik Gazowni lub jego Zastępca. Jeżeli Zamawiający zdecyduje o kontroli, Strony potwierdzą kontrolę dostaw podpisaniem protokołu z kontroli dostaw Wykonawcy.
- 14.4. Zamawiający dokona Odbioru Robót Zanikowych i Podlegających Zakryciu polegający na ocenie jakości wykonanych Robót (lub ich części), które w dalszym procesie wykonywania Przedmiotu Umowy nie będą mogły zostać poddane kontroli z uwagi na tymczasowy charakter (roboty zanikające) lub ulegają zakryciu na skutek kolejnych planowanych czynności Wykonawcy.
- 14.5. Wykonawca zgłasza gotowość do Odbioru Robót Zanikowych i Podlegających Zakryciu wpisem do dziennika budowy i jednocześnie zawiadamia na piśmie o tej gotowości Inspektora Nadzoru Zamawiającego, z wyprzedzeniem minimum 3 Dni roboczych. W ten sam sposób Wykonawca przekazuje informację o planowanym przystąpieniu do wykonania robót technikami bezwykopowymi (przecisk, przewiert).
- 14.6. Inspektor Nadzoru Zamawiającego dokonuje Odbioru Robót Zanikowych i Podlegających Zakryciu dla Robót zgłoszonych przez Wykonawcę niezwłocznie, nie później jednak niż 3 Dni roboczych od daty zgłoszenia gotowości do odbioru i przekazania przez Wykonawcę dokumentacji niezbędnej do dokonania odbioru oraz potwierdza odbiór protokołem oraz wpisem do dziennika budowy. Inspektor Nadzoru Zamawiającego może zdecydować o uczestnictwie w trakcie wykonania robót technikami bezwykopowymi (przecisk, przewiert) i z czynności tej sporządza notatkę. Inspektor Nadzoru Zamawiającego może uznać Odbiór Robót Zanikowych i Podlegających Zakryciu dla Robót lub uczestnictwo w trakcie

- wykonania robót technikami bezwykopowymi za zbędne, o czym powiadomi Wykonawcę niezwłocznie, nie później niż na dzień przed planowaną czynnością.
- 14.7. W przypadku niezgłoszenia Inspektorowi Nadzoru Zamawiającego gotowości do Odbioru Robót Zanikowych i Podlegających Zakryciu lub dokonania zakrycia tych Robót przed ich odbiorem lub wyznaczeniu w zgłoszeniu terminu Odbioru Robót Zanikowych i Podlegających Zakryciu krótszego niż 3 Dni robocze, Wykonawca, na żądanie Inspektora Nadzoru Zamawiającego, jest zobowiązany odkryć lub wykonać otwory niezbędne dla zbadania Robót oraz przywrócić stan poprzedni. W tym przypadku wszystkie koszty prac i Robót oraz skutki ewentualnego opóźnienia wynikającego z odkrycia, a także ponownego wykonania Robót poniesie Wykonawca, niezależnie od tego, czy były one wykonane prawidłowo.
- 14.8. Po wykonaniu danego zakresu Przedmiotu Umowy zgodnie z zatwierdzonym przez Zamawiającego Harmonogramem TRF, Wykonawca zgłosi pisemne oświadczenie o jego wykonaniu oraz gotowość do odbioru Zamawiającemu, a Zamawiający wskaże osoby, które dokonają odbioru. Odbiór Częściowy jest możliwy wyłącznie jeżeli Strony przewidziały płatność częściową za wykonanie danego Kamienia Milowego lub Etapu w Harmonogramie TRF oraz jest niezbędny w celu prowadzenia częściowych rozliczeń wynagrodzenia z tytułu realizacji Przedmiotu Umowy.
- 14.9. Wykonawca zawiadamiający o gotowości do Odbioru Częściowego jest zobowiązany przekazać jednocześnie z oświadczeniem o gotowości do odbioru komplet dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania Robót składających się na dany Kamień Milowy zgodnie z Harmonogramem oraz, że Kamień Milowy (lub jego Etap), spełnia warunki dokonania odbioru. Wykaz wykonanych Robót i dokumentacja jest akceptowana i oceniana przez Inspektora Nadzoru Zamawiającego na podstawie rzeczywiście wykonanych Robót.
- 14.10. Przystąpienie do czynności Odbioru Częściowego nastąpi w terminie do 7 (słownie: siedmiu) Dni roboczych, licząc od daty zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru i przekazaniu kompletu dokumentów przewidzianych. Dokumentem potwierdzającym zakres i prawidłowość wykonania Kamienia Milowego będzie obustronnie podpisany Protokół Odbioru Częściowego.
- 14.11. Wykonawca zawiadamiający o gotowości do Odbioru Technicznego jest zobowiązany przekazać jednocześnie komplet dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania Robót oraz tego, że całość prac składających się na Przedmiot Umowy spełnia została wykonana i spełnia warunki dokonania odbioru przewidziane we wzorze Protokołu Odbioru Technicznego. Wykaz wykonanych Robót jest akceptowany i oceniany przez Inspektora Nadzoru Zamawiającego na podstawie rzeczywiście wykonanych i odebranych Robót na podstawie dokonanych Odbiorów Częściowych.
- 14.12. Odbiór techniczny nastąpi po zakończeniu wykonywania Robót, pozytywnym wyniku przeprowadzonej próby szczelności i wytrzymałości, oraz po geodezyjnych pomiarach inwentaryzacyjnych. Rozpoczęcie czynności odbioru technicznego nastąpi w terminie do 14 (słownie: czternastu) Dni roboczych, licząc od daty doręczenia pisemnego oświadczenia Wykonawcy o zgłoszenia gotowości do odbioru. Z czynności odbioru technicznego zostanie sporządzony protokół odbioru technicznego.

15. Odbiór końcowy nastąpi po:

- 15.1. doręczeniu przez Wykonawcę pisemnego oświadczenia o gotowości do przystąpienia do odbioru końcowego,
- 15.2. odbiorze technicznym,
- 15.3. uzyskaniu i dostarczeniu Zamawiającemu przez Wykonawcę dokumentacji geodezyjnej wykonanej sieci gazowej przyjętej do państwowych zasobów geodezyjnych,
- 15.4. wykonaniu prac włączeniowych, napełnieniu nowo wybudowanego odcinka paliwem gazowym potwierdzonym przez właściwą jednostkę Zamawiającego oraz przeprowadzeniu prac rozruchowych, jeżeli są wymagane,
- 15.5. przedłożeniu Zamawiającemu dokumentów podpisanych przez wszystkich właścicieli, użytkowników wieczystych lub zarządzających terenem, potwierdzających doprowadzenie terenu, na którym były prowadzone prace do należytego stanu i jego odbiór bez zastrzeżeń oraz dokumentów gwarancyjnych producentów lub sprzedawców na materiały wykorzystane przy wykonywaniu Przedmiotu Umowy,
- 15.6. przedłożeniu Zamawiającemu ostatecznej decyzji pozwolenia na użytkowanie, w przypadku gdy przepisy prawa wymagają uzyskania takiej decyzji lub zaświadczenia właściwego organu administracji o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu od zawiadomienia o zakończeniu prowadzenia robót budowlanych, w przypadku gdy przepisy prawa nakładają obowiązek zawiadomienia właściwego organu o zakończeniu budowy,
- 15.7. przekazaniu dokumentacji powykonawczej,
- 15.8. zlikwidowaniu zaplecza budowy i doprowadzeniu terenu budowy do stanu poprzedniego,
- 15.9. przygotowaniu przez Wykonawcę i przedłożeniu Zamawiającemu opisów do środków trwałych wytworzonych w ramach Przedmiotu Umowy.
- 15.10. Wykonawca zwracając się o odbiór końcowy przedłoży Zamawiającemu wszystkie środki dowodowe i dokumenty wskazujące na wykonanie warunków, jak również Projekt otrzymany od Zamawiającego wraz ze zmianami powykonawczymi, jeżeli takie nastąpiły, szkice powykonawcze, świadectwa jakości, certyfikaty, świadectwa wykonanych prób, atesty na użyte do budowy materiały oraz zabudowane urządzenia.
- 15.11. Zamawiający po otrzymaniu kompletu wszystkich dokumentów, dokona ich weryfikacji i przystąpi do czynności związanych z odbiorem końcowym Przedmiotu Umowy niezwłocznie nie później niż w terminie 14 dni oraz jego rozliczenia rzeczowego i finansowego. Z czynności odbioru końcowego sporządzony zostanie protokół odbioru końcowego.
- 15.12. W czynnościach odbiorowych uczestniczą przedstawiciele Stron oraz jednostek, których udział nakazują powszechnie obowiązujące przepisy.
- 15.13. Ze wszystkich czynności odbiorowych i kontrolnych zostaną sporządzone protokoły, zgodnie z wzorami przekazanymi przez Zamawiającego, które zawierać będą wszystkie ustalenia i zalecenia poczynione w trakcie odbioru, a w szczególności:
  - 15.13.1. datę rozpoczęcia i zakończenia odbioru,
  - 15.13.2. wykaz osób uczestniczących w odbiorze z podaniem ich funkcji (komisja odbioru),
  - 15.13.3. uwagi, zastrzeżenia i zalecenia
  - 15.13.4. podpisy uczestników odbioru.

- 15.14. Z dniem podpisania bez zastrzeżeń protokołu odbioru końcowego na Zamawiającego przechodzi ryzyko utraty lub uszkodzenia obiektu.
- 15.15. Zamawiający odmówi dokonania odbioru, jeżeli w toku czynności odbiorowych Inspektor Nadzoru Zamawiającego, Koordynator lub inne osoby upoważnione przez Zamawiającego stwierdzą, że zakres Przedmiotu Umowy nie osiągnął gotowości do odbioru z powodu niezakończenia Robót lub ich wadliwego wykonania, albo dokumentacja niezbędna do odbioru jest niekompletna lub zawiera błędy.
- 15.16. Zamawiający może podjąć decyzję o przerwaniu czynności odbiorowych i odmówić dokonania odbioru, jeżeli w czasie tych czynności ujawnione zostaną wady istotne, które uniemożliwiają lub utrudniają użytkowanie obiektu zgodnie z przeznaczeniem – aż do czasu usunięcia tych wad przez Wykonawcę.
- 15.17. Jeżeli stwierdzone podczas odbioru wady nie nadają się do usunięcia, lub Wykonawca nie będzie w stanie ich usunąć w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego, Zamawiający ma zagwarantowaną możliwość obniżenia wynagrodzenia odpowiednio do utraconej wartości użytkowej i żądania wykonania przedmiotu objętego wadą po raz drugi lub zlecenia Wykonania Zastępczego, zachowując przy tym prawo domagania się od Wykonawcy zapłaty kary umownej wynikających z opóźnienia wykonania Przedmiotu Umowy w terminie.
- 15.18. W razie nieprzyjęcia Przedmiotu Umowy w zakresie zgłoszonym do odbioru z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy podczas pierwszego odbioru Wykonawca może zostać obciążony kosztami pracy osoby wyznaczonej przez Zamawiającego lub komisji przy kolejnych odbiorach.
- 15.19. W zakresie przewidzianych w niniejszym paragrafie kontroli dostaw, Odbioru Robót Zanikowych i Podlegających Zakryciu, kontroli wykonania robót technikami bezwypokopowymi (przecisk, przewiert), Odbiorów Częściowych i Odbioru Technicznego odpowiednie zastosowanie mają postanowienia dotyczące odbioru końcowego.
- 15.20. Wzory protokołów stosowanych przy odbiorach, precyzujące zakres odbioru i konieczną dokumentację znajdują się w pliku: Załączniki do Procedury Realizacja Inwestycji i Remontów w PSG dostępnym pod adresem [www: https://www.psgaz.pl/wymagania-procesu-inwestycyjnego](https://www.psgaz.pl/wymagania-procesu-inwestycyjnego).

Załączniki:

1. Zasady prac gazoniebezpiecznych obowiązujących w PSG – Załącznik Nr 5 do Umowy
2. Instrukcja postępowania z odpadami w PSG
3. Wymagania w zakresie nadzorowania i raportowania dla robót budowlanych współfinansowanych ze środków UE oraz pozostałych zadań inwestycyjnych o wartości szacunkowej zamówienia powyżej 20 mln PLN netto
4. Instrukcja systemowa SAP-GIS - Wykonywanie pomiarów geodezyjnych dla potrzeb PSG sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze.

PODPISY:

Zamawiający:

Wykonawca:
